

især begrundet disse Ytringer derpaa, at der i September Maaned ingen egentlig Handel med Kornvarer fandtes, undtagen maaffee med Sædekorn, og at Priserne derfor ikke vare virkelige og meget ofte for høie, høiere end i de andre Maaned, der hidtil benyttedes. Udvalget har, saavidt det stod i dets Magt, søgt at komme efter de virkelige Forhold med Hensyn til Priserne i September Maaned og har i dette Niemed gennemgaaet de fra Sjællands Stift indkomne Angivelser, saavel verbøslige som geistlige, til Kapitelstarten for Afgrøderne i Aarene 1857—61. Af disse Angivelser fremgaaer det, at September Maanedes Priser i de nævnte Aar to Gange have været de højeste, to Gange i Reglen de laveste og een Gang omtrent Mellempriisen, og Udvalgets Fleertal har derfor ikke kunnet ansee det for tilraabeligt, at der foretages nogen Forandring i Bestemmelsen af den Tid, for hvilken Beretningerne skulle indgives, saameget mindre som en Mængde af Kjendelser og Dvereenskomster, for en Deel endog bevirkede ved Opføringer og Befalinger i Lovgivningen, ere begrundede paa den hidtil gyldige Ansættelsesmaade for Kapitelstarten, hvilken det nu, efterat Befalingerne ere efterkomne, ikke vilde være rigtigt at forandre uden tvingende Nødvendighed. Men en saadan kan ikke erkjendes at være tilstede. Det Samme maa Fleertallet antage med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Kapitelstarterne bør sættes for andre Kredse end de, for hvilke de nu sættes, navnlig amsviis. Man maa ansee det for rigtigt ikke i denne Henseende at forlade den historiske Grundvold, ifølge hvilken Kredse ere meget forskellige, og paa hvilken en stor Mængde af Kjendelser og Dvereenskomster ere byggede.

Et Mindretal (Bønløffe) foreslaaer, at September Maaned skal bortfalde som Indberetningsmaaned. Dette begrundes for det Første derpaa, at det er en Kjendsgjerning, at Indhøstningen ikke i alle Aaringer kan tilendebringes i denne Maaned, og at Tærskningen paa de allerfleste Steder vil indskrænke sig til Sædekornet i September Maaned, ligesom ogsaa det fremstribende Agerbrug vil i denne Maaned gjøre stort Krav paa Markarbeid.

Hertil kommer endnu, at et velordnet Kreaturhold vil lide et betydeligt Tab ved megen Tærskning i September Maaned. Af de her omtalte Grunde er det indlysende, at der kommer meget lidt Korn paa Markedet i September Maaned, hvoraf følger, at der ingen egentlige Priser kan noteres. Det maa endnu bemærkes, at da Udvalget kun har havt Sjællands Stifts Kapitelstart til Gjennemsyn, og da det maa antages, at en Undersøgelse af flere Stifters Priser vil frembyde ganske andre Afvigelser for September i Sammenligning med de øvrige Maaned, har det saaledes fremkomne Resultat ikke kunnet blive fuldkommen tilfredsstillende.

Samme Mindretal (Bønløffe) finder med Hensyn paa Forholdets oprindelige Væsen, at Kapitelstarten rigtigere sættes amsviis, hvilket, som bekjendt, allerede skeer paa sine Steder. De Grunde, der anføres herimod, kan ikke tillægges nogen afgjørende Vægt; thi naar det maa erkjendes, at det er mere stemmende med Forholdets oprindelige Natur, at Tzarten sættes amsviis (en konsekvent Gjennemførelse af denne Grundsaetning vilde jo føre endnu videre), saa har det Bestaaende intet i Sagen selv givet Støttepunkt, men kun en mere af Tilfældighed end af Princip fremgaaet Praxis at holde sig til, en Praxis, der vel er slaaet fast ved kongelig Resolution, men ikke ved Lov, hvorved altsaa Lovgivningsmagten forsaavidt ikke kommer i Strid med sig selv.

Hvad slutteligen angaaer Spørgsmaalet, om Kapitelstarten bør sættes til en anden Tid end den nu bestemte, saa antager Udvalget, at da de Ybelsler, for hvilke Kapitelstarten skal indtræde, forfalde deels ved Indhøstningen, deels ved Mortensdagstider, saa bør ogsaa Prisen beregnes for den Tid, i hvilken disse Ybelsler, om de leveredes in natura, i Reglen vilde være komne i Handelen, altsaa i Løbet af Efteraaret og Begyndelsen af Vinteren, og at Gjennemsnitsprisen derfor bør opgives, saa snart man i Genhold hertil kan gjøre det. Dette vil neppe kunne antages at være senere end lidt efter Jul og Nytaar, og man har derfor eenstemmig været af den Formening, at ingen Forandring forsaavidt bør indtræde,